

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتح همدان

۱۳۹۲ آبان ۳۰

بررسی قابلیت‌ها و تنگناهای توسعه توریسم شهرستان چالدران

با استفاده از تکنیک SWOT

اکبر صوفی^۱، الهام شکری^۲، محبوب بابایی^۳

^۱ دانشجوی دکتری، وزارت علوم و تحقیقات sof.1825@gmal.com

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور Elham_shokry65@yahoo.com

^۳ کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی sof.1825@gmal.com

چکیده

گردشگری از پدیده‌های مهم اوایل قرن بیستم به عنوان گونه‌ای از گذران اوقات فراغت به جزئی از زندگی معاصر تبدیل گردیده است. این پدیده در عصر حاضر به عنوان یک صنعت مطرح شده است و یکی از منبع مهم اقتصادی و عامل موثر در توسعه فرهنگی – اجتماعی و اقتصادی جوامع انسانی محسوب می‌شود. کشور ایران به لحاظ جاذبه‌های گردشگری، در میان ۱۰ کشور برتر جهان قرار دارد. شهرستان چالدران نیز به عنوان یکی از شهرستان‌های استان آذربایجان غربی با دارا بودن آثار باستانی و قلعه‌های تاریخی همچون قلعه باستانی بسطام یکی از بزرگترین محوطه‌های باستانی اورتویی جهان، مقبره کشیش زاکاریان ، حمام خان بیگ ، قره کلیسا، کاروانسرای قطور، پل دو قوز گوز (نه دهن) ، مقبره سید صدر الدین ، آوردگاه چالدران ، کلیسای زور زور و بسیاری دیگر از جاذبه‌های طبیعی و فرهنگی می‌باشد.

در این پژوهش علاوه بر معرفی جاذبه‌های گردشگری شهرستان چالدران ؛ به دنبال شناسایی نقاط ضعف و قوت داخلی و تهدید و فرصت‌های بیرونی توریسم ناحیه مورد مطالعه جهت ارائه راهبردها و استراتژی‌های مناسب جهت رونق دهی به آن در قالب تکنیک SWOT می‌باشیم و سپس ارائه استراتژی‌های مناسب جهت توسعه توریسم و معرفی آن در سطح منطقه بعنوان مرکز توریستی می‌باشد.

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتح همدان

۱۳۹۲ آبان ۳۰

ارزیابی محیط‌زیست شهری

کلمات کلیدی: چالدران، توریسم، تکنیک SWOT، استراتژی، قوت و ضعف

مقدمه

باتوجه به حجم بالای مسافران در سالهای اخیر ، گردشگری و جهانگردی توانسته است خود را به عنوان یکی از بزرگترین صنایع دنیا معرفی نماید به طوری که در آمد حاصل از جهانگردی و گردشگری به همراه حمل و نقل و مسافران در حدود ۱۷ درصد صادرات دنیا را تشکیل می دهد.

براساس آمار سازمان جهانی جهانگردی در سال ۲۰۰۶ از مجموع ۸۴۲ میلیون نفر مسافر ، کشور فرانسه با جذب ۷۹/۱ میلیون نفر بیشترین ورود مسافران را از آن خود کرده است بعد از آن اسپانیا با ۵۸/۵ میلیون نفر و ایالات متحده با ۵۵/۱ میلیون نفر در ردیفهای بعدی قرار دارند. آمارها نشان می دهد که کشور های چین و ایتالیا و انگلستان و آلمان و مکزیک در ردیفهای بعدی قرار می گیرند و در بین پنجاه کشور رتبه بندی شده متسافنه نام ایران درج نشده است. (WWW.unwto.com)

به نظر پیر لاروس گردشگری ، مسافت به منظور تفنن و تلذذ است و گردشگر کسی است که برای خشنودی خود و لذت بردن مسافت می کند. (Lauros, 1999)

سازمان جهانی گردشگری ، گردشگری را این گونه تعریف می کند : گردشگری عبارتست از مجموعه اموری که یک فرددر سفر و مکانی غیر از یک سال طول نمی کشد و هدف آن سرگرمی ، تفریح، استراحت ، ورزشی و فعالیت هایی از این قبیل است. (Mehrobian, 2005)

اکوتوریسم کوتاه شده عبارت اکولوژیکال توریسم است که در زبان فارسی به طبیعت گردی معرفی شده و گرایشی نو در صنعت جهانگردی است. این شکل از گردشگری فعالیت های فراغتی انسان را بیشتر در طبیعت امکان پذیر می سازد . مسافت های هدفمند همراه با دید ار و برداشت های فرهنگی و معنوی از جاذبه های طبیعی و لذت جویی از پدیده های گوناگون آن است. (Yaghmaiyan, 2003)

تاکنون ارزیابی تفرجگاه ها در ایران به طوری که در کشورهای توسعه یافته تداول دارد به انجام نرسیده است که به علت آن را می توان در پیشینه کم اجرای مدیریت علمی تفرجگاه ها در ایران جستجو کرد.